
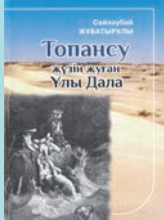

3 Сыр медицинасы: Дамудың жаңа кезеңі

6 Сәулелі үміт пен бекем сенім

Сыр бойы

13 маусым, бейсенбі 2024 жыл

№90 (20764) Қызылорда облыстық қоғамдық-саяси газет. 1929 жылдың 1 шілдесінен шығады

- www.facebook.com/syrboyi_kz
- www.instagram.com/syrboyi_kz
- t.me/syrboyi_kz
- twitter.com/syrboyi

/// ПРЕЗИДЕНТ

«САПАРДЫҢ ҚОС ТАРАП ҮШІН ДЕ МӘН-МАҢЫЗЫ ЗОР»

Елімізге мемлекеттік сапармен келген Корея Республикасының Президенті Юн Сок Ельді «Ақорда» резиденциясында салтанатты түрде қарсы алу рәсімі өтті. Әуелі Қасым-Жомарт Тоқаев пен Юн Сок Ель бір-біріне ресми делегация мүшелерін таныстырды. Содан кейін Құрмет қарауылының бастығы мемлекеттер басшыларына рапорт беріп, екі елдің еңбандары орындалды.

Салтанатты қарсы алу рәсімінен соң президенттер шағын құрамда келіссөз жүргізу үшін Шығыс залына барды.

Қасым-Жомарт Тоқаев өзінің шақыруын қабыл алып, елімізге сапармен келгені үшін корейлік әріптесіне алғыс айтты. Сондай-ақ мұны екі ел арасындағы ынтымақтастықты нығайтуға деген шынайы ниеттің айқын көрінісі деп бағалайтынын жеткізді.

– Бүгінгі сапардың қос тарап үшін де мән-

маңызы зор. Корея Республикасы – біз үшін сенімді серіктес әрі стратегиялық әріптес. Екі елдің достық дәстүрге негізделген қарым-қатынасы тереңнен тамыр тартады. Біз барлық деңгейде тығыз байланыс орнаттық. Құн тәртібіндегі мәселелер іскерлік рухта және сындарлы негізде шешімін тауып келеді. Қазіргі таңда екі ел арасындағы тауар айналымының көлемі 6 миллиард долларға жетті.

2-бет

/// ҮКІМЕТ ОТЫРЫСЫ

СЫР Өңірінде сапалы ауызсумен қамту көрсеткіші жоғары

Үкімет отырысының күн тәртібінде қалалар мен ауылдарды сумен жабдықтау мәселесі талқыланды. Су ресурстары және ирригация министрі Нұржан Нұржігітовтің хабарлауынша, бірқатар өңірде, оның ішінде Қызылорда облысында барлық қалалық елді мекендер сапалы ауызсумен толық қамтылған. Ал ауылдық елді мекендердің 98,4 пайызы орталықтандырылған ауызсу жүйесіне қосылған.

Үкімет отырысынан кейінгі арнайы мәжілісте облыс әкімі Нұрлыбек Нәлібаев осы мәселе бойынша жауапты басшыларға бірқатар тапсырма берді.

– Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы 2021 жылғы «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Жолдауында бес жыл ішінде халықты 100 пайыз таза ауызсумен қамтамасыз етуді тапсырып, «бұл – Үкіметтің алдында

тұрған басты міндет» деп атап өтті. Тұрғындарға тұрақты, сапалы ауызсу жеткізу ең өзекті және маңызды мәселелердің бірі болып қала береді. Қазір облыста орталықтандырылған ауызсу жүйесіне қосылмаған 26 елді мекен бар. Мемлекет басшының тапсырмасына сәйкес, 2025 жылдың соңына дейін оларды сапалы ауызсумен қамтамасыз етуіміз қажет, – деді аймақ басшысы.

2-бет

/// БИЗНЕС ФОРУМ

ОБЛЫС ӘКІМДІГІ ОҢТҮСТІК КОРЕЯ КОМПАНИЯСЫМЕН МӘМІЛЕ ЖАСАДЫ

Кеше облыс әкімі Нұрлыбек Нәлібаев Астана қаласында өткен «Қазақстан-Корея» бизнес форумына қатысты. Жұмыс сапары кезінде Қызылорда облысының әкімдігі мен Корея Республикасының «With you E&C» компаниясы арасында ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Қазақстан және Корея республикалары арасындағы ынтымақтастық 1992 жылы 28 қаңтарда орнатылып, 32 жыл бойы тұрақты байланыс пен сауда-экономикалық қатынас қарқынды дамып келеді.

Бұл келісімнің беки түсуіне Сыр өңірінің де қосқан үлесі елеулі. Соңғы 5 жылда Қызылорда облысы мен Корея Республикасы арасындағы сыртқы тауар айналымы 8 млн АҚШ долларын, оның ішінде экспорт 4 мың АҚШ долларын, импорт 7,6 млн АҚШ долларын құрады. Негізгі импорт жеңіл автокөліктер мен көлік құралдары, ал экспортқа түз өнімі шығарылуда. Бизнес форумда Қызылорда облысына инвестиция салу

мүмкіндігі қарастырылып, «Қызылорда қаласында тұрмыстық қатты қалдықтарды кәдеге жарататын, сұрыптайтын және қайта өңдейтін зауыт салу» жобасын іске асыру жөніндегі меморандумға қол қойылды. Жоспарланған инвестиция көлемі – 18 млн АҚШ доллары. Жобаны іске асырылу уақыты 18 ай. Кәсіпорында 8 сағаттық ауысымда 160 адам жұмыспен қамтылатын болады. Жоба тұрмыстық қатты қалдықтарды бөлек жинауды көздейді. Атап өту қажет, жоба 2 кезеңмен іске асырылады, екінші кезеңіне де 18 млн АҚШ доллары көлемінде инвестиция салынады. Жалпы алғанда жобаға 36 млн АҚШ доллары жұмсалды.

«Қазақстан-Корея» бизнес форумы аясында Қорқыт ата және СеулТех университеттері қос дипломды бағдарлама бойынша меморандумға қол қойылды. Еске салайық, өткен жылы Сеул Ұлттық ғылыми-техникалық университетімен білім және ғылым саласында тиімді байланыс орнатылып, 6 қарашада Қорқыт ата университетінің базасында жасанды интеллект және информатика жоғарғы мектебі ашылды.

Екі ел Президенттері арасындағы келісімге сәйкес 2021 жылғы тамыз айында корей генералы Хон Бом Донның сүйегі тарихи отанына қайтарылды. Сыр елі еңбеккерлерінің шежіресіне көз жүгіртсек, корей этносының 29 өкілі Социалистік Еңбек ері атанған. Хон Бом До, Ге Бон У, Цай Ден Хак, Ким Ман Сам сынды корей диаспорасының өкілдері жемісті қызмет атқарған.

Облыс әкімінің баспасөз қызметі

/// БАСТАМА

Ыстық су: Биыл 187, келесі жылы 237 үйге қосылады

Қызылорда – көпқабатты үйлерінде ыстық су жоқ жалғыз облыс орталығы. Қала тұрғындары су жылытқыштар, жалпақ тілмен айтқанда, «Аристон» құрылғысын пайдалануға мәжбүр. Алайда оның да электр қуатына тәуелділігі мен көлемінің шектеуі бар. Жылдар бойы созылып келе жатқан түйткілді мәселенің түйіні жақын уақытта шешіледі.

Мемлекет басшысының былтыр өңірге жасаған сапары кезінде облыс әкімі Нұрлыбек Нәлібаев осы мәселені көтерді. Президент алдағы 2-3 жылда мәселені шешуге қажет мөлшерде қаржы бөлуге Үкіметке тапсырма берді. Енді Үкімет резервінен қаржы бөлініп, жұмыстар басталды. Бұл туралы жауапты сала басшылары өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен брифингте айтты.

3-бет

ТОЙХАНА ТІГІН ФАБРИКАСЫНА АЙНАЛДЫ

«Бәйтерек» мейрамханасын тігін фабрикасына айналдырған кәсіпкер Дінмұхамед Абызовтың ісіне көпшілік ерекше қолдау танытуда. Қаламызда өндіріс орнынан мейрамхана көп деп реніш білдіретін едік. 2016 жылдан бері жұмыс істеп келе жатқан «Dalatex» тігін фабрикасы енді кең ғимаратқа орналасты.

Бүгінде ерлер, әйелдер және балалар жейдесін, арнайы жұмыс киімдері мен күштік құрылымдардың формаларын тігетін фабрикада 80 адам еңбек етеді. Алдағы уақытта жұмысшылар саны мен тапсырыстарды арттыру ойда бар.

– Жеңіл өнеркәсіп саласы бізде кенжелеп қалғанын білесіздер. Осы уақытқа дейін біздің ұжым қаншама қиындықты еңсерді. Енді кең әрі жайлы ғимаратта ісімізді дамытып, тапсырыстарды көбірек қабылдауға мүмкіндігіміз артуда. Біз ең алдымен сапаға көңіл

бөлеміз. Өндірістің әрбір кезеңін тігіншілер үлкен жауапкершілікпен орындайды. Сондықтан да болар, отандық өнімге шетелден де тапсырыстар түсіп жатады, – дейді кәсіпкер.

Бір айта кетерлігі, мұнда жұмысқа тұру үшін арнайы білімнің керекі жоқ. Тек тігінге икеміңіз бен жұмыс істеуге деген құлшынысыңыз болса жеткілікті. Ал қалғанын фабрикадағы тәжірибелі мамандар өздері үйретіп, жол көрсетеді. Мәселен, Салтанат Жаншора есімді бойжеткеннің мамандығы басқа болса

да тігін тигуді жақсы көреді. Осында келгеніне аз уақыт болғанымен, біраз нәрсені үйреніп алған.

– Біріміз жеңіл, біріміз балағын тігіп, өнімнің сапалы шығуына үлес қосамыз. Менің әлі үйренерім көп. Бастысы, өз жұмысым ұнайды. Әр тапсырысты асқан ыждағаттылықпен орындаймыз. Тұрақты жұмыс тапқаныма қуаныштымын, – дейді ол.

Машақаты көп текстиль саласында тер төгу оңай емес. Оның үстіне әрісі Қытай, Түркиямен берісі қырғыз және өзбек ағайындармен бәсекеге төтеп беру керек. Отандық өнімді қайтсем өркендетемін деп жүрген кәсіпкерге табыс тілейміз!

Айсеуле ҚАРАПАЕВА, «Сыр бойы»

Валюта бағамы \$ 449,76 kzt

€ 483,00 kzt

₸ 5,05 kzt

Ауа райы

+30° +32°

+31° +33°

/// МЕДИЦИНА ҚЫЗМЕТКЕРІ КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА

СЫР МЕДИЦИНАСЫ: ДАМУДЫҢ ЖАҢА КЕЗЕҢІ

Дерігер – парасатты мамандық иесі, адамгершілік пен ізгілік мұраттарын алға апарушы, адам жанының арашашысы. Жанына шипа, дертіне дауа іздегенді кәсіби біліктілігімен ғана емес, жылы сөзімен, сезімтал жүрегімен, аялы алақанымен сауықтырып жүрген абзал жандар.

Бүгінде облыстағы 150-ден астам медицина ұйымдарында 3000-ға жуық дәрігер, 11 мыңнан астам орта буынды маман қызмет етеді.

2018 жылдан бүгінгі күнге дейін сұранысқа ие мамандықтар бойынша 155 резидентке, 162 жалпытәжірибелік дәрігерді даярлауға облыс әкімінің арнайы гранты бөлініп, 2023 жылы 590 дәрігер, 738 орта буынды медицина қызметкері біліктіліктерін арттырды.

2024 жылы мамандардың біліктілігін еліміздің алдыңғы қатарлы медицина орталықтарымен қатар озық тәжірибелі шет елдерде арттыру көзделіп отыр. Осы жылдың сәуір айында 10 реаниматолог, 5 кардиолог маман Түркияның Стамбул қаласындағы «Мемориал» клиникасында білімдерін жетілдіріп қайтты.

Жыл көлемінде республиканың 9 штаттан тыс бас мамандарын шақырту

арқылы конференция, хирургиялық сала бойынша 14 шеберлік сағаттары өткізіліп, 21 түрлі ота жаңадан енгізілді. Аймағымыздағы тағы бір сүйіншілер жаңалық араға 9 жыл салып бүйрек трансплантациясы отасы жасалды. Екі шеберлік сағаттары шет ел мамандарын тартумен өткізілді.

Бүгінгі күнде Сыр медицинасында ауқымды және қарқынды жобалар жүзеге асырылуда.

2023 жылы жалпы құны 48,6 млрд теңгені құрайтын 21 денсаулық сақтау нысандарының құрылысы жүргізілді. Оның ішінде жалпы құны 7,1 млрд теңгені құрайтын 17 нысанның құрылысы аяқталды.

Ал 2024 жылы 12,5 млрд теңге қаржы бөлініп, 17 денсаулық сақтау нысандарының құрылысы басталды.

Облыс орталығында 36 млрд 400 млн теңгеге бір ауысымда 100 келушіге арналған емханасы және онкологиялық бөлімшесі бар 300 орындық көпбейінді аурухананың құрылысы жүргізілуде.

Одан бөлек қан орталығының құрылысы ашылуға дайын. Оған республикалық бюджеттен 2 млрд 900 млн теңге бөлінді. Жылына 5000-нан 10000 адамға дейін қызмет көрсетуге мүмкіндігі бар орталық соңғы үлгідегі заманауи құралдармен жабдықталған.

Мемлекет басшысының бастамасымен қолға алынған «Ауылдық денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы аясында өңірімізде жалпы құны 11 млрд теңгені құрайтын 27 нысан салу көзделген болатын.

Өткен жылы Ұлттық жоба аясында елді мекендерде 15 жаңа дәрігерлік амбулатория, 1 медициналық бекет пайдалануға берілді.

Қалған 11 нысан және Арал, Қазалы, Шиелі, Жаңақорған аудандарлық көпбейінді ауруханалары жанынан қосымша құрылыс салынып, халық игілігіне берілмек.

Жақын күндері Ұлттық жоба аясында 2 млрд 300 млн теңгеге Шиелі ауданында 30 төсектік инфекциялық бөлімше құрылысы басталады.

Одан бөлек жергілікті бюджет есебінен 922,0 млн теңгеге Жаңақорған ауданы, Төменарық дәрігерлік амбулаториясымен қоса, 15 төсекке арналған ауылдық аурухана құрылысы аяқталып, жыл соңына дейін пайдалануға беріледі.

«Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы шеңберінде Қызылорда қаласының Досан ауылында (140 млн тт) медициналық бекет, Баймұрат батыр ауылында (418,2 млн тт) дәрігерлік амбулатория пайдалануға берілді.

Көпбейінді облыстық аурухана базасында жаңа МРТ аппараты іске қосылып, 70 орындық перинаталдық бөлім ашылды.

Алдағы уақытта Жаңақорған ауданындағы көпбейінді аудандық орталық аурухана базасында балаларға арнап «Қамқорлық» оналту орталығы ашылатын болады.

Дәл осындай оналту орталығы жыл соңында Арал ауданында беріледі.

Өткен жылы 3 млрд 800 млн теңге қаржыға 9 медициналық нысанға күрделі жөндеу жүргізіліп, 5 нысанның жылу жүйесі газға ауыстырылды.

Биыл 4 млрд теңге қаржыға 8 медициналық нысанға күрделі жөндеу жүргізіліп, 5 нысанның жылу жүйесі газға ауыстырылады.

2023 жылы денсаулық сақтау ұйымдарын материалдық-техникалық жабдыктармен қамтамасыз ету үшін 5,1 млрд теңге қаржы қаралды.

Оның ішінде 4,4 млрд теңгеге 560 дана медициналық құрал-жабдыктар сатып алынып, медицина ұйымдарының жабдықталу деңгейі 84 пайыздан 87,10 пайызға дейін көтерілді

(Республикалық көрсеткіш 85,6 пайызды құрайды).

Өткен жылы медицина ұйымдарына құны 512,5 млн теңгеге жаңа 25 санитарлық автокөлік табысталды.

Биыл өңірдегі барлық елді мекендердегі денсаулық сақтау ұйымдарына 200 санитарлық автокөліктер алынды.

Осылайша, биыл елді мекендердегі емдеу ұйымдарын санитарлық автокөлікпен қамту мәселесі түбегейлі шешілді.

Сыр медицинасын дамытуға бюджеттен тыс ресурстар да тартылуда. «Қазақстан халқына» қоғамдық қорымен аймағымыз тұрақты әріптестік байланыс орнатқан. Қор кейінгі екі жылда өңірдің денсаулық сақтау саласына 2 млрд теңге қаржы бағыттады.

Бұл қаржыға облыстық балалар ауруханасы базасында «Қамқорлық» реабилитациялық орталығы ашылып, денсаулық сақтау саласына қажетті аса қымбат дәрі-дәрмектер алынды.

Қор республика бойынша 3 ғана облыста бар, құны 1 млрд 100 млн теңге тұратын онкологиялық скрининг жүргізуге арналған жылжымалы медициналық кешенмен қамтамасыз етті. Саладағы әрбір жаңа бастама өңір халқының игілігі үшін жүзеге аса беретін болады.

Өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы, атқарылып жатқан іс-шаралар халықтың көз алдында. Соның ішінде адам денсаулығы үшін үлкен мүмкіндіктер қарастырылуда.

Әрине, мемлекеттің басты байлығы – адам десек, оның денсаулығы әрдайым бірінші кезекке қойылған. Өйткені дені сау ұлттың мәртебесі биік, болашағы баянды. Міне, осы жолда күн-түн демей халыққа қызмет жасап жүрген медицина саласы қызметкерлерінің еңбегі ерен. Сонан да бүгінгідей кәсіби мерекенің маңызы зор.

Олжас ЫСҚАҚОВ,
облыстық денсаулық сақтау басқармасының басшысы

ЫСТЫҚ СУ: БИЫЛ 187, КЕЛЕСІ ЖЫЛЫ 237 ҮЙГЕ ҚОСЫЛАДЫ

Тұрғындарды ыстық сумен қамту екі кезеңде жүргізіледі. Биыл 187 үй, 2025 жылы 237 тұрғын үй ыстық су жүйесіне қосылады. Облыстық энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының басшысы Медет Усаин бұл жұмыстарды жүзеге асыру үшін демеушілік есебінен 32 жоба әзірленгенін айтты.

Мемлекет басшысы өткен жылы өңірімізге жасаған жұмыс сапары барысында Қызылорда халқын ыстық сумен қамту мәселесін дер кезінде шешуді тапсырған болатын. Осыған орай, облыс әкімінің тапсырмасы негізінде тиісті жұмыстар қолға алынды. Жалпы жоба құны – 24 млрд теңге. Бүгінде Үкімет резервінен алғашқы 187 үйді ыстық сумен қамтамасыз ету үшін 11 млрд теңге қаржы бөлінді. Қаржы облысқа келді. Мемлекеттік сатып алу конкурсы өткізілді. Алдағы аптада құрылыс-монтаж жұмыстарын бастаймыз.

1-бет

Өздеріңізге белгілі, көпқабатты үйлердің көбі ескі. Өңірлері суға толған, ішкі құбырлары тозған. Оларды жөндеу жұмыстарының барлығын мердігер мекеме атқаралды. Сондай-ақ пәтерлерге кіргізіп, ыстық су жүргізеді. Бұл жұмыстарды алдағы жылу беру маусымына дейін толық аяқтауды жоспарлап отырмыз.

Бүгінге дейін Қызылорда қаласындағы тұрғын үйлер электр сұжылытқыш немесе газбен жылытатын құрылғылар арқылы ыстық сумен қамтамасыз етілген еді. Бүгінде әр үйде кем дегенде 50 литрлік «Аристон» құрылғысы бар. Ол құрылғы суды ысыту үшін 3 киловатт электр энергиясын қажет етеді. Оған 1 700 теңге мен 2 000 теңгенің аралығында шығын кетеді. Біз осы орайда жылытқыш құрылғы пайдаланатын үй мен ыстық су жүйесіне қосылған үйді салыстырды. Нәтижесінде, ыстық сумен қамтылған үйдің шығыны 5 есеге арзан болатынын анықтадық. Жалпы,

бүгінде қалада орталықтандырылған жылу жүйесіне қосылған 804 тұрғын үй бар. Осы тұрғын үйлерді ыстық сумен қамту үшін биылдан бастап құрылыс-монтаждау жұмыстары басталуда. Осы жоба бойынша биыл қаламыздағы «Шұғыла», «Сырдария», «Сол жағалау» шағын аудандарында, «Тәуелсіздік», Бейбарыс Сұлтан көшелеріндегі көпқабатты тұрғын үйлерге ыстық су жүргізіледі, – деді Медет Усаин.

Өз кезегінде Қызылорда қаласы әкімінің міндетін атқарушы Ғалымжан Еркебай жұмыстарды дер кезінде аяқтау үшін тұрғындар да атсалысуы керекін атап өтті.

Қызылорда қаласындағы ең өзекті мәселелердің бірі – тұрғындарды ыстық сумен қамтамасыз ету. Осы мақсатта облыс әкімінің арнайы тапсырмасы негізінде бірнеше жоба қарастырылып, ыстық су желілерін орнату басталды. Қазір қаладағы 174 үйді ыстық суға қосуға мүмкіндік бар,

ал 424 үй қаржыландыруды қажет етеді. Осы қаржыландыру талап ететін тұрғын үйлерді ыстық суға қосу үшін демеушілік есебінен 32 жоба әзірленді. Бүгінде қала әкімдігі тарапынан арнайы жұмыс тобы құрылып, тұрғындарға түсіндірме жұмыстары жүргізілуде. Көпқабатты үй тұрғындарын дер кезінде ыстық су желілерін орнатуға рұқсат беруге шақырамыз. Бұл өз кезегінде жұмысты орындауға және уақыт үнемдеуге ықпал етеді, – деді Ғалымжан Еркебай.

Сондай-ақ «Қызылорда су жүйесі» МКК директоры Бауыржан Өбдіқапарұлы ыстық судың тиімділігін айтты.

Себебі «Аристон» құрылғысы ұзаққа жармайды. Ыстық су желісі электр энергиясы мен қаржы үнемділігін реттейді. Бұдан бөлек, көпқабатты тұрғын үйлердегі су қысымы жоғарылайды. Осы арқылы ауыссу мәселесі онтайлы шешілмек, – деді ол. Қаладағы көпқабатты тұрғын

үйлерге ыстық су желілерін жүргізу электр энергиясы мен электр қондырғыларын үнемдеуге де септігін тигізбек. «Қызылорда электр тарату тораптары» АҚ басқарма төрағасының орынбасары Шалқар Рахышев ыстық су жүйесі электр энергиясына жүктемені азайтатынын атап өтті. Мәселен, қала бойынша электр энергиясын тұтыну көлемі 84 МВт болса, ыстық су желісі жүргізілгеннен кейін 14 МВт-қа дейін жүктеме азаяды.

Сонымен қатар, брифингте «Қызылорда жылуэлектрорталығы» МКК директорының орынбасары Хасанғали Иманғалиев тұрғындар жылу маусымында ғана емес, қысы-жазы ыстық сумен қамтамасыз етілетінін жеткізді.

Айта кетсек, қазіргі таңда облыс орталығында ыстық сумен қамтамасыз етіліп отырған 6 көпқабатты үй бар. Ыстық судың бағасы 172 теңге.

Биллат СӨТЖАН,
«Сыр бойы»

